

Новий закон про фінмоніторинг: ще один крок до міжнародних стандартів

14 жовтня 2014 року Верховна Рада України прийняла у другому читанні та в цілому Закон України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" №1702-VII, який набуває чинності з 7 лютого 2015 року (далі — Закон №1702). Після його вступу в силу втрачає чинність попередній Закон України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму" від 28 листопада 2002 року №249-IV.

Закон №1702 спрямований на забезпечення реалізації положень нових міжнародних стандартів в сфері протидії відмиванню коштів та боротьби з фінансуванням тероризму та прийнятий на виконання домовленостей з Міжнародним валютним фондом та з урахуванням пропозицій до національного законодавства експертів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF). Законом №1702 комплексно удосконалено національне законодавство в сфері фінансового моніторингу.

Аналіз Закону №1702 показує, що документ передбачає низку нововведень у роботі системи фінансового моніторингу, як всередині країни, так і в співпраці з міжнародними інституціями по боротьбі з відмиванням "брудних" грошей.

Зокрема, в Законі №1702 (стаття 4) дається нове, більш деталізоване визначення дій, які можливо кваліфікувати як легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, а також, комплексно удосконалено національне законодавство в сфері фінансового моніторингу, зокрема:

- запроваджується національна оцінка ризиків системи фінансового моніторингу, що передбачає систему заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу (уповноваженими органами державної влади) із залученням інших суб'єктів фінансового моніторингу (в разі потреби) з метою визначення (виявлення) ризиків (загроз) легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом;
- передбачено обов'язок суб'єктів фінансового моніторингу здійснювати управління ризиками та проводити оцінку ризику своїх клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків;
- вдосконалено законодавчі аспекти, які впливають на якість розслідування злочинів з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, зокрема щодо підслідності злочинів з легалізації;
- запроваджено фінансовий моніторинг щодо національних публічних діячів та посадових осіб міжнародних організацій, встановлюється високий рівень ризику для операцій, що проводяться за участю (чи в інтересах) національних публічних діячів та посадових осіб міжнародних організацій, а також додаткові заходи фінансового моніторингу для клієнтів з високим рівнем ризику;
- удосконалено процедуру зупинення фінансових операцій;
- визначено заходи щодо боротьби із фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;
- встановлено поріг для міжнародних грошових переказів;
- знято порогові суми для здійснення фінансового моніторингу ріелторами та нотаріусами, а також суб'єктами господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорожчими металами і дорожчими камінням та виробами з них;
- виключено осіб, які здійснюють операції з готівковими коштами на суму понад 150000 грн., з числа суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок введення обов'язкового моніторингу таких операцій банківськими установами.

Із тексту Закону №1702 вбачається, що основні зміни в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) коштів торкнулися кола суб'єктів первинного фінансового моніторингу та їх функцій, а також списку фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу.

До списку суб'єктів первинного моніторингу додаються страхові (перестрахові) брокери, розповсюджувачі державних лотерей, адвокатські бюро та об'єднання, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку. Суб'єкти державного фінансового моніторингу залишаються незмінними.

До зобов'язань суб'єктів первинного фінансового моніторингу додалася перевірка ідентифікаційних даних клієнта.

Законом №1702 доповнений перелік клієнтів, що потребують ідентифікації та розширено список фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу.

Для наочності змін (доповнень) окремих положень, процедур, суб'єктів (об'єктів) фінансового моніторингу, розглянемо Закон №1702 та попередній закон за допомогою порівняльної таблиці (зміни та/або доповнення виділено *жирним курсивом*), зупинившись лише на тих розділах, статтях та пунктах, які містять суттєві нововведення чи зміни.

<p align="center">ЗАКОН УКРАЇНИ Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму <i>(в редакції станом на 14 жовтня 2014 року)</i></p>	<p align="center">ЗАКОН УКРАЇНИ Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення <i>(набуває чинності з 7 лютого 2015 року)</i></p>
<p align="center">Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>Стаття 4. Дії, які належать до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом</p> <p>1. До легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, належать будь-які дії, пов'язані з коштами (власністю), одержаними (здобутими) внаслідок вчинення злочину, спрямовані на приховування джерел походження зазначених коштів (власності) чи сприяння особі, яка є співучасником у вчиненні злочину, що є джерелом походження зазначених коштів (власності).</p> <p align="center">Розділ ІІ. СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ</p> <p>Стаття 6. Завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу</p> <p>2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний:</p>	<p align="center">Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>Стаття 4. Дії, які належать до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом</p> <p>1. До легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, належать будь-які дії, пов'язані <i>із вчиненням фінансової операції чи правочину з активами, одержаними внаслідок вчинення злочину, а також вчиненням дій, спрямованих на приховання чи маскуванню незаконного походження таких активів чи володіння ними, прав на такі активи, джерел їх походження, місцезнаходження, переміщення, зміну їх форми (перетворення), а так само набуттям, володінням або використанням активів, одержаних внаслідок вчинення злочину.</i></p> <p align="center">Розділ ІІ. СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ</p> <p>Стаття 6. Завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу</p> <p>2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний:</p>

1) стати на облік у Спеціально уповноваженому органі як суб'єкт первинного фінансового моніторингу та у разі припинення своєї діяльності повідомити про це Спеціально уповноважений орган у визначеному Національним банком України для банків та Кабінетом Міністрів України для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу порядку;

2) здійснювати ідентифікацію та вивчення клієнта у випадках, установлених законом;

...

б) повідомляти Спеціально уповноважений орган про:

...

б) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, - у день виникнення підозр, але не пізніше ніж через десять робочих днів з дня реєстрації таких операцій або спроби їх проведення;

в) виявлені фінансові операції, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, - в день їх виявлення або спроби їх проведення, а також інформувати про це визначені законом правоохоронні органи;

1) стати на облік у спеціально уповноваженому органі як суб'єкт первинного фінансового моніторингу **та повідомляти спеціально уповноваженому органу в порядку, визначеному Національним банком України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національний банк України відповідно до статті 14 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду, та Кабінетом Міністрів України для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу, про:**

призначення чи звільнення відповідального працівника;

призначення особи, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності;

зміну відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або про відповідального працівника чи особу, яка тимчасово виконує його обов'язки;

припинення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) здійснювати ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта **та уточнення інформації про клієнта** у випадках, встановлених законом;

...

б) повідомляти **спеціально уповноваженому органу** про:

...

б) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, **а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, - в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансових операцій, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій;**

в) фінансові операції, стосовно яких **є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, - в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій, а також**

...

9) надавати на запит Спеціально уповноваженого органу додаткову інформацію з приводу фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового моніторингу, копії первинних документів, на підставі яких були проведені такі операції та пов'язані з ними фінансові операції, відомості про їх учасників, а також іншу інформацію, зокрема ту, що становить банківську або комерційну таємницю, таємницю страхування, копії документів, необхідні для виконання покладених на Спеціально уповноважений орган завдань, протягом п'яти робочих днів з дати надходження запиту;

...

13) надавати на запит відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу інформацію, необхідну для перевірки фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

...

15) зберігати документи щодо ідентифікації осіб, які провели фінансову операцію, що згідно з цим Законом підлягає

інформувати про *такі фінансові операції та їх учасників* визначені законом правоохоронні органи;

...

9) подавати на запит спеціально уповноваженого органу:

а) додаткову інформацію, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформацію, яка може бути пов'язана із зупиненням фінансової операції (фінансових операцій) відповідно до цього Закону - протягом одного робочого дня з дня надходження запиту;

б) іншу, не зазначену у підпункті "а" цього пункту додаткову інформацію, - протягом п'яти робочих днів з дня надходження запиту або в інший строк, погоджений у встановленому порядку із спеціально уповноваженим органом;

...

13) *своєчасно та в повному обсязі подавати (оформлювати, засвідчувати) у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, на запит цього суб'єкта державного фінансового моніторингу достовірну інформацію, документи, копії документів або витяги з документів, необхідних для виконання відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу функцій з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у тому числі для перевірки фактів порушень вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, здійснення контролю за виконанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу рішень суб'єктів державного фінансового моніторингу про застосування санкцій, письмових вимог;*

...

15) зберігати *офіційні документи, інші документи (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового*

фінансовому моніторингу, а також усі документи, що стосуються ділових відносин з клієнтом, не менше п'яти років після завершення ділових відносин, а всі необхідні дані про операції - не менше п'яти років після завершення операції (при цьому строки зберігання документів можуть бути продовжені відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу у порядку, встановленому законодавством);

...

моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта), не менше п'яти років після завершення фінансової операції, завершення ділових відносин з клієнтом, а всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити хід операції) - не менше п'яти років після завершення операції, закриття рахунка, припинення ділових відносин. Нормативно-правовим актом суб'єкта державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, можуть встановлюватися більш тривалі строки зберігання документів;

...

18) за рішенням спеціально уповноваженого органу, наданим з метою зупинення фінансової операції (фінансових операцій) як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, зупиняти проведення або забезпечити моніторинг фінансової операції (фінансових операцій) відповідної особи в установленому законодавством порядку;

...

20) вживати відповідно до законодавства заходів для забезпечення проходження відповідальним працівником навчання у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення протягом трьох місяців з дня його призначення, а також підвищення кваліфікації відповідального

працівника шляхом проходження навчання не рідше одного разу на три роки на базі відповідного навчального закладу, що належить до сфери управління спеціально уповноваженого органу, та в інших навчальних закладах за погодженням із спеціально уповноваженим органом;

23) здійснювати управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, в тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом;

25) підтверджувати під час проведення верифікації відповідність ідентифікаційних даних особи клієнта (представника клієнта) відомостям, зазначеним в отриманих від нього офіційних документах, а також відповідність оформлення офіційних документів вимогам законодавства та перевіряти їх чинність (дійсність);

26) встановлювати, розподіляти шляхом визначення трудовими договорами (у посадових інструкціях, контрактах тощо) та доводити до відома відповідальних працівників та інших працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу їх функціональні обов'язки щодо здійснення первинного фінансового моніторингу, ідентифікації та верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, визначення (виявлення) та проведення оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, здійснення моніторингу ризиків клієнтів тощо.

4. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити високий ризик, зокрема, стосовно таких клієнтів:

клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, у якій не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та інших міжнародних

організацій, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

іноземних фінансових установ (крім фінансових установ, які зареєстровані в державах - членах Європейського Союзу, державах - членах Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), з якими встановлюються кореспондентські відносини;

5. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати до клієнтів високого ризику такі додаткові заходи:

1) стосовно іноземної фінансової установи, з якою встановлюються кореспондентські відносини в порядку, визначеному відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу:

а) забезпечувати збір інформації про її репутацію, а також про те, чи була іноземна фінансова установа об'єктом застосування заходів впливу (санкцій) з боку органу, що здійснює державне регулювання та нагляд за її діяльністю у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

б) встановлювати, які заходи здійснюються іноземною фінансовою установою для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

в) з'ясувати на підставі одержаної інформації достатність та ефективність заходів, які здійснює іноземна фінансова установа щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

г) відкривати кореспондентські рахунки іноземній фінансовій установі та в іноземних фінансових установах з дозволу керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) стосовно національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб (пов'язаними особами є особи, з якими члени сім'ї національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях мають ділові або особисті зв'язки, а також юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки):

а) виявляти відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу факт належності клієнта або особи, що діє від його імені, до зазначеної категорії клієнтів під час здійснення ідентифікації, верифікації та у процесі їх обслуговування, а також те, чи є вони кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) або керівниками юридичних осіб;

б) встановлювати з дозволу керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу ділові відносини з такими особами;

в) до чи під час встановлення ділових відносин вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), що підтверджують джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо;

г) проводити з урахуванням рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який згідно з цим Законом виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, первинний фінансовий моніторинг фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких

є такі особи, у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику;

г) проводити не рідше одного разу на рік уточнення інформації про клієнта.

Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, крім заходів, передбачених цим пунктом, здійснюють також заходи для встановлення факту про те, чи є така особа за договором (полісом) страхування життя вигодоодержувачем (вигодонабувачем). У разі встановлення факту про те, що така особа є вигодоодержувачем (вигодонабувачем), до здійснення страхової виплати за таким полісом про це інформується керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу та проводиться поглиблена перевірка клієнта-держателя такого страхового полісу, за результатами якої приймається рішення щодо інформування спеціально уповноваженого органу.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо неприбуткових організацій, у тому числі благодійних, зобов'язаний вживати заходів для обмеження ризику їх використання з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, зокрема на підставі рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

7. Здійснення заходів, передбачених законодавством у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, забезпечується безпосередньо суб'єктом первинного фінансового моніторингу, його філіями, іншими відокремленими підрозділами та дочірніми підприємствами, у тому числі тими, що розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, в

...

Стаття 9. Ідентифікація клієнтів, які проводять фінансові операції, та вивчення їх фінансової діяльності

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі поданих офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій здійснювати ідентифікацію клієнтів, які проводять фінансові операції. Додаткові дані для вивчення клієнта також можуть бути одержані від клієнта, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

2. Зазначені у частині першій цієї статті документи мають бути чинними на момент їх подання та включати всі необхідні дані для ідентифікації.

межах, визначених законодавством такої держави.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, зобов'язаний провести оцінку заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються у таких державах.

Одночасно суб'єкт первинного фінансового моніторингу вживає відповідних запобіжних заходів, спрямованих на: поглиблену перевірку клієнта до встановлення ділових відносин з особами або компаніями таких держав; повідомлення спеціально уповноваженого органу про фінансові операції з клієнтами відповідних держав; попередження представників нефінансового сектора про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідних державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

...

Стаття 9. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнтів

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі поданих клієнтом (*представником клієнта*) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (*якщо інше не передбачено цим Законом*) здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (*представника клієнта*).

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу в процесі обслуговування клієнта зобов'язаний уточнювати інформацію про клієнта в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

...

2. Зазначені у частині першій цієї статті документи мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання та включати всі необхідні ідентифікаційні дані. Копії офіційних документів, крім нотаріально засвідчених, на підставі яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу встановив ідентифікаційні дані клієнта (представника клієнта), засвідчуються в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

3. Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюється у разі:

встановлення ділових відносин (за винятком ділових відносин, встановлених на підставі договорів страхування за видами страхування іншими, ніж страхування життя, за якими клієнтом є фізична особа та загальний страховий платіж не перевищує 5000 гривень або його сума еквівалентна зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті; ділових відносин, які виникають на підставі договорів про участь в лотереї за умови, що розмір ставки гравця не перевищує 5000 гривень; проведення платіжною організацією, учасником чи членом платіжної системи, банком, філією іноземного банку фінансових операцій, що здійснюються без відкриття рахунка, на суму, що є меншою ніж 150000 гривень, або сума якого еквівалентна зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості);

виникнення підозри;

проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу;

проведення переказів (у тому числі міжнародних) фізичною особою, фізичною особою - підприємцем, що здійснюється без відкриття рахунка, на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 цього Закону;

проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин

<p>11. З метою ідентифікації резидентів суб'єкти первинного фінансового моніторингу встановлюють:</p> <p>1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та орган, що його видав. Під час ідентифікації з'ясовують місце проживання або місце перебування фізичної особи, реєстраційний номер облікової картки платника податків або номер паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку органів доходів і зборів про відмову від одержання реєстраційного номера облікової картки платника податків;</p> <p>2) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та орган, що його видав. Під час ідентифікації з'ясовують місце проживання або місце перебування фізичної особи - підприємця, реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер банківського рахунку (за наявності);</p>	<p>з клієнтами на суму, що дорівнює чи перевищує 150000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах.</p> <p>З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) суб'єкт первинного фінансового моніторингу вимагає у клієнта - юридичної особи інформацію та/або документи, що підтверджують наявність структури власності такого клієнта.</p> <p>Верифікація клієнта здійснюється також в інших випадках, встановлених Національним банком України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, за якими він відповідно до цього Закону здійснює державне регулювання і нагляд.</p> <p>...</p> <p>9. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлюють:</p> <p>1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;</p> <p>2) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та</p>
--	---

3) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; з'ясовують відомості про органи управління та їх склад; дані, що ідентифікують осіб, які мають право розпоряджатися рахунками і майном; відомості про власників істотної участі в юридичній особі; відомості про кінцевих вигодоодержувачів юридичної особи; ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер банківського рахунку.

...

орган, що його видав, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунку (за наявності);

3) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів); ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунку.

Банки як суб'єкти первинного фінансового моніторингу можуть не встановлювати щодо резидентів (фізичних осіб - підприємців, юридичних осіб) реквізити іншого банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунку.

...

11. У сфері страхування життя страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери з метою ідентифікації вигодонабувача (вигодонабувачів) за договорами (полісами) страхування життя, додатково до заходів з ідентифікації, визначених частинами десятою та одинадцятою цієї статті:

1) для вигодонабувача (вигодонабувачів), які конкретно визначені у договорі (полісі), - встановлюють прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові;

2) для вигодонабувача (вигодонабувачів), які визначені через їх характеристики або категорію (наприклад, чоловік, дружина або діти на момент настання страхового випадку) або іншим способом (наприклад, за заповітом), - збирають щодо вигодонабувача інформацію, достатню для впевненості страховика (перестраховика), страхового (перестрахового) брокера у можливості ідентифікувати вигодонабувача під час здійснення страхової виплати.

Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери здійснюють ідентифікацію та верифікацію вигодонабувача (вигодонабувачів) за договорами (полісами) страхування життя відповідно до вимог, зазначених у пункті 1 частини дев'ятої та пункті 1 частини десятої цієї статті, під час здійснення страхової виплати.

У разі неможливості виконання вимог цієї частини статті страховик (перестраховик), страховий (перестраховий) брокер повідомляє спеціально уповноваженому органу про таку операцію.

12. З метою ідентифікації фізичної особи (резидента, нерезидента), фізичної особи - підприємця - ініціатора (платника) переказу (в тому числі міжнародного), що здійснюється без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 цього Закону, суб'єкти первинного фінансового моніторингу, до яких звернувся ініціатор (платник) для здійснення переказу, встановлюють прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; місце проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) або реєстраційний номер облікової картки

платника податків, або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії) або дату і місце народження.

13. Суб'єкти господарювання, які проводять лотереї, зобов'язані здійснювати ідентифікацію та верифікацію гравців у лотерею з урахуванням таких особливостей:

1) ідентифікація та верифікація гравців, які набули право на отримання виграшу у лотерею, здійснюється суб'єктом господарювання, який проводить лотерею, до/або під час здійснення фінансової операції із виплати виграшу та за умови, що така фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу відповідно до статей 15 або 16 цього Закону;

2) ідентифікація та верифікація гравців, які виявили намір повернути здійснені ними ставки у лотерею, здійснюється суб'єктом господарювання, який проводить лотерею, до/або під час здійснення фінансової операції із повернення ставок у лотерею та за умови, що така фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу відповідно до статей 15 або 16 цього Закону.

Суб'єкт господарювання, який проводить лотерею, під час здійснення ідентифікації та верифікації гравця, додатково до заходів з ідентифікації, визначених частинами десятою та одинадцятою цієї статті, встановлює назву лотереї, номер лотерейного білета (чи назву та номер іншого документа, який засвідчує здійснення гравцем ставки у лотерею чи суму його виграшу), а також (для тиражних лотерей) дату проведення розіграшу тиражу лотереї та номер тиражу лотереї.

14. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні забезпечити, щоб всі перекази на суму, що

дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, супроводжувалися:

1) інформацією про ініціатора переказу (платника):

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; номер його рахунка, з якого списуються кошти чи, за відсутності рахунка, унікальний обліковий номер фінансової операції, який дає змогу здійснити відстеження операції; місце його проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії) або дату і місце народження;

б) юридичну особу - найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України, номер її рахунка, з якого списуються кошти, чи, за відсутності рахунка, унікальний обліковий номер фінансової операції;

2) інформацією про одержувача (отримувача):

а) фізичну особу - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, номер рахунка, на який зараховуються кошти, за відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка, на який зараховуються кошти, за відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції.

...

16. Нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, може визначатися перелік ідентифікаційних даних, які з'ясовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у разі:

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає орган державної влади, підприємство, що повністю перебуває у державній власності, міжнародна установа чи організація, в яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

проведення фінансової операції на фондовій біржі;

проведення страхового відшкодування або страхової виплати за договором міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає установа, орган, офіс або агентство Європейського Союзу;

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає дипломатичне представництво іноземної держави, акредитоване в Україні в установленому порядку;

встановлення ділових відносин з клієнтом, який є емітентом, що відповідно до законодавства або умов публічного розміщення акцій на фондовій біржі зобов'язаний публічно розкривати відомості про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), або є дочірнім підприємством чи представництвом такого клієнта.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити ідентифікаційні дані, передбачені частинами дев'ятою - дванадцятою цієї статті, у разі наявності у нього підозр щодо клієнтів, передбачених цією частиною статті.

Положення, передбачені цією частиною статті, не можуть бути

Стаття 11. Управління ризиками

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму з урахуванням результатів ідентифікації та вивчення фінансової діяльності клієнта, послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та їх відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта.

2. Оцінювання ризиків суб'єктом первинного фінансового моніторингу здійснюється за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням країни реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів та послуг.

застосовані у разі наявності у суб'єкта первинного фінансового моніторингу підозр.

18. У разі якщо клієнт (особа) діє як представник іншої особи чи від імені або в інтересах іншої особи, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний згідно з вимогами цієї статті та положеннями інших законів, що регулюють процедуру ідентифікації, ідентифікувати та верифікувати також особу, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, а також встановити вигодоодержувача.

19. У разі якщо особа діє як представник клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен перевірити на підставі офіційних документів наявність у цієї особи відповідних повноважень, а також здійснити ідентифікацію та верифікацію такої особи.

Стаття 11. Управління ризиками та оцінка ризиків

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати управління ризиками з урахуванням результатів ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта, послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та їх відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу під час здійснення управління ризиками враховує рекомендації, визначені чи надані відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які згідно з цим Законом виконують функції державного регулювання і нагляду за такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

2. Оцінювання ризиків клієнтів суб'єктом первинного фінансового моніторингу здійснюється за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів, послуг, які клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний також здійснювати переоцінку ризиків клієнтів, з

Розділ III. ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОБОВ'ЯЗКОВОМУ ВНУТРІШНЬОМУ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ ТА

Стаття 15. Фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу

1. Фінансова операція підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу у разі, якщо сума, на яку вона проводиться, дорівнює чи перевищує 150000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять азартні ігри, - 13000 гривень) або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентній 150000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять азартні ігри, - 13000 гривень), та має одну або більше таких ознак:

...

б) переказ особою коштів за кордон за відсутності зовнішньоекономічного договору (контракту);

Стаття 16. Фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу

...

якими встановлені ділові відносини, а також в інших випадках, встановлених законодавством, не рідше ніж один раз на рік з метою її підтримання в актуальному стані та документувати результати оцінки чи переоцінки ризиків.

Розділ III. ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОБОВ'ЯЗКОВОМУ ВНУТРІШНЬОМУ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ ТА

Стаття 15. Фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу

1. *Фінансова операція підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу у разі, якщо сума, на яку вона здійснюється, дорівнює чи перевищує 150000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, - 30000 гривень) або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, - 30000 гривень), та має одну або більше таких ознак:*

...

7) переказ коштів за кордон за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), *крім переказів коштів за договорами (контрактами), які передбачають фактичне постачання товарів на митну територію України;*

...

17) *фінансові операції осіб, щодо яких встановлено високий ризик.*

Стаття 16. Фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу

1. *Фінансова операція підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникають підозри, які ґрунтуються, зокрема, на:*

Стаття 17. Зупинення фінансових операцій, щодо яких є мотивована підозра, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, чи щодо яких застосовані міжнародні санкції

...

критеріях ризиків, визначених самостійно суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

встановленні за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

типологічних дослідженнях у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених спеціально уповноваженим органом.

Розділ IV. ЗУПИНЕННЯ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Стаття 17. Зупинення фінансових операцій

...

4. У разі зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до частини третьої цієї статті Закону прибуткові фінансові операції не зупиняються. При цьому суб'єкт первинного фінансового моніторингу в день проведення, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня здійснення прибуткової операції зобов'язаний повідомити про здійснення прибуткових фінансових операцій та/або спробу здійснення видаткових фінансових операцій спеціально уповноваженому органу.

5. У разі прийняття рішення відповідно до частин другої і третьої цієї статті спеціально уповноважений орган протягом строку подальшого зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операцій) або зупинення видаткових фінансових операцій проводить аналітичну роботу, збирає необхідну додаткову інформацію, обробляє, перевіряє, аналізує її та у разі, якщо за результатами перевірки:

ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або вчинення

іншого злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, не підтверджуються, спеціально уповноважений орган зобов'язаний негайно скасувати своє рішення про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) або зупинення видаткових фінансових операцій та повідомити про це суб'єкту первинного фінансового моніторингу;

є мотивовані підозри, - спеціально уповноважений орган приймає рішення про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій), готує і подає відповідний узагальнений матеріал або додатковий узагальнений матеріал правоохоронним органам, уповноваженим приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, та в день прийняття такого рішення інформує відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу про дату закінчення строку зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції). Строк зупинення відповідних фінансових (фінансової) операцій (операції) продовжується спеціально уповноваженим органом з наступного робочого дня після подання відповідного узагальненого матеріалу або додаткового узагальненого матеріалу за умови, що загальний строк такого зупинення не перевищуватиме 30 робочих днів.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу поновлює проведення фінансових операцій:

третього робочого дня з дня зупинення фінансової операції у разі неотримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, передбаченого частиною першою цієї статті, рішення спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, зазначеного в рішенні спеціально уповноваженого органу про подальше

зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідно до частини другої цієї статті або про зупинення видаткової фінансової операції відповідно до частини третьої цієї статті, повідомлення про скасування спеціально уповноваженим органом такого рішення, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції), зазначеної у рішенні спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу доручення спеціально уповноваженого органу відповідно до частини п'ятої статті 23 цього Закону про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу повідомляє клієнту у разі його звернення про зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо строк її (їх) зупинення перевищив сім робочих днів.

6. Зупинення та поновлення здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій) відбувається у порядку, визначеному суб'єктами державного фінансового моніторингу, які здійснюють державне регулювання і нагляд за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу в межах їх повноважень.

Прийняття спеціально уповноваженим органом рішень про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції), зупинення чи поновлення проведення або забезпечення моніторингу фінансової операції відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави та доведення рішень чи доручень

спеціально уповноваженого органу до суб'єкта первинного фінансового моніторингу здійснюється у порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Строки зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) суб'єктами первинного фінансового моніторингу та спеціально уповноваженим органом, зазначені у частинах першій - п'ятій цієї статті, є остаточними та продовженню не підлягають.

7. Перелік осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, формується у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України. Підставою для внесення юридичної чи фізичної особи до зазначеного переліку є:

1) вирок суду, що набрав законної сили, про визнання фізичної особи винною у вчиненні злочинів, передбачених статтями 258 - 258⁵, 439 і 440 Кримінального кодексу України, рішення суду щодо віднесення (визнання) організації, юридичної або фізичної особи до такої (такою), що пов'язана з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення;

2) відомості, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами про організацію, юридичних та фізичних осіб, які пов'язані з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

3) вироки (рішення) судів, рішення інших компетентних органів іноземних держав стосовно організацій, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України.

8. Перелік осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, доводиться до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу спеціально уповноваженим органом у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та погодженому з іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу та спеціально уповноважений орган є відповідальними за дотримання видів та умов застосування санкцій, що передбачені у вищезазначеному переліку.

9. Доступ до активів, що пов'язані із фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, здійснюється у порядку, встановленому законодавством. Такий доступ здійснюється для покриття основних або надзвичайних витрат.

10. Зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідно до частин першої - третьої, п'ятої цієї статті, частини третьої статті 23 цього Закону не є підставою для виникнення цивільно-правової відповідальності суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його посадових осіб за порушення умов відповідних правочинів.

11. Виключення з переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Підставою для виключення юридичної чи фізичної особи із зазначеного переліку є:

1) погашення або зняття судимості з фізичної особи, засудженої за вироком

суду, що набрав законної сили, про визнання цієї особи винною у вчиненні злочинів, передбачених статтями 258 - 258⁵, 439 і 440 Кримінального кодексу України;

2) виключення даних про особу з відомостей, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами, про організації, юридичних та фізичних осіб, пов'язаних з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

3) погашення або зняття судимості з фізичної особи, засудженої за вироком (рішенням) судів, рішенням інших компетентних органів іноземних держав стосовно організацій, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності, які визнаються відповідно до міжнародних договорів України.

Розділ VI. НАЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА РИЗИКІВ

Стаття 21. Національна оцінка ризиків

1. Спеціально уповноважений орган, уповноважені органи державної влади із залученням інших суб'єктів (у разі потреби) беруть участь у проведенні національної оцінки ризиків.

2. Національна оцінка ризиків проводиться систематично, але не рідше одного разу на три роки.

Відповідальним за проведення національної оцінки ризиків є спеціально уповноважений орган.

3. Збір, обробка і аналіз інформації щодо результатів діяльності суб'єктів фінансового моніторингу, державних органів, що беруть участь у роботі системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також іншої інформації, пов'язаної із функціонуванням цієї системи, здійснюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

<p style="text-align: center;">Розділ VI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ</p> <p style="text-align: center;">Стаття 23. Відповідальність за порушення вимог цього Закону</p> <p>за порушення порядку зупинення фінансових операцій - у розмірі до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);</p> <p style="text-align: center;">...</p>	<p style="text-align: center;">4. Проведення, оприлюднення результатів національної оцінки ризиків та здійснення заходів за її результатами визначаються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України спільно з Національним банком України.</p> <p style="text-align: center;">Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ВЛАСНИКІВ</p> <p style="text-align: center;">Стаття 24. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом</p> <p>за порушення порядку зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);</p> <p>за неподання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані в них відомості, на запит суб'єкта державного фінансового моніторингу, необхідних для виконання ним функцій з державного регулювання і нагляду відповідно до цього Закону, або втрату документів (у тому числі інформації про рахунки або активи) - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);</p> <p>за порушення обов'язків, визначених цим Законом та/або нормативно-правовими актами у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом,</p>
--	---

4. Повторне (протягом року) порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу - юридичними особами або громадянами, які є суб'єктами підприємницької діяльності, вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для громадян, які є суб'єктами підприємницької діяльності, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

...

фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та не зазначених в абзацах другому - шостому цієї частини, - у розмірі до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

4. Повторне (повторні) порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, тобто порушення, вчинене протягом трьох років після дня виявлення суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, аналогічного порушення, за яке до суб'єкта первинного фінансового моніторингу прийнято рішення про застосування санкції відповідно до цього Закону, тягне (тягнуть) за собою накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

5. У разі виявлення двох і більше будь-яких повторних порушень, вчинених суб'єктом первинного фінансового моніторингу, до нього додатково може бути застосовано санкцію у вигляді анулювання ліцензії або іншого спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності.

6. У разі порушення посадовою особою суб'єкта первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом,

<p>7. Санкції до суб'єктів первинного фінансового моніторингу, передбачені цією статтею, застосовуються суб'єктами державного фінансового моніторингу, які здійснюють регулювання і нагляд за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, в межах їхньої компетенції.</p>	<p><i>фінансуванню тероризму або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, може відповідно до закону прийняти рішення про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкцій у вигляді тимчасового відсторонення такої посадової особи від посади до усунення порушення.</i></p> <p><i>7. Положення частин третьої - шостої цієї статті не поширюються на банки, філії іноземних банків.</i></p> <p><i>У разі порушення банками, філіями іноземних банків вимог цього Закону, нормативно-правових актів Національного банку України, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Національний банк України адекватно вчиненому порушенню або рівню загрози інтересам вкладників чи інших кредиторів банку має право застосувати заходи впливу відповідно та у порядку, визначеному Законом України "Про банки і банківську діяльність" та нормативно-правовими актами Національного банку України.</i></p> <p><i>8. Санкції до суб'єктів первинного фінансового моніторингу, передбачені цією статтею, застосовуються суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону здійснюють функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення, у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу.</i></p> <p><i>У разі вчинення суб'єктом первинного фінансового моніторингу (крім банків, філій іноземних банків) двох або більше порушень (у тому числі повторних порушень) вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання</i></p>
--	---

та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, штрафні санкції накладаються в межах більшого розміру штрафу, встановленого за вид порушення з числа вчинених.

9. Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкцій, передбачених цією статтею, набирає законної сили з дати його (її) прийняття.

Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій, передбачених цією статтею, є виконавчим документом.

Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування штрафних санкцій підлягає виконанню суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня його (її) отримання, про що письмово повідомляється відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

У разі невиконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу рішення (постанови) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування штрафних санкцій у встановлений строк воно (вона) передається суб'єктом державного фінансового моніторингу до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

Оскарження рішення (постанови) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій, передбачених цією статтею,

здійснюється в судовому порядку виключно з метою встановлення законності прийняття такого рішення (постанови) та не зупиняє виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу застосованої санкції.

Стаття 25. Неподання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Неподанням інформації спеціально уповноваженому органу є:

неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу неналежним чином оформленого повідомлення після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

неподання підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, членом ліквідаційної комісії, ліквідатором, уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або державним органом інформації у випадках, передбачених цим Законом.

Стаття 26. Несвоєчасне подання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Несвоєчасним поданням інформації спеціально уповноваженому органу є:

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації з порушенням строків, передбачених цим Законом;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення з порушенням строків, передбачених цим Законом, після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення після послідовного отримання від спеціально уповноваженого органу трьох і більше повідомлень з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо поданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, крім випадків, коли така інформація подана спеціально уповноваженому органу без порушення строків, установлених пунктами 6, 7, 9, 10 і 12 частини другої статті 6 цього Закону;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу, підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового

	<p><i>моніторингу, членом ліквідаційної комісії, ліквідатором, уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або державним органом інформації на запит спеціально уповноваженого органу з порушенням строків, передбачених законодавством.</i></p>
--	--

Прикінцевими положеннями Закону №1702 передбачено внесення змін до 21 нормативного документу, які прямо чи опосередковано пов'язані зі системою фінансового моніторингу, зокрема:

1. Закон України "Про боротьбу з тероризмом" від 20.03.2003 № 638-IV.
2. Закон України "Про аудиторську діяльність" від 22.04.1993 № 3125-XII.
3. Закон України "Про кредитні спілки" від 20.12.2001 № 2908-III.
4. Закон України "Про страхування" від 07.03.1996 № 85/96-ВР.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV.
6. Закон України "Про нотаріат" від 02.09.1993 № 3425-XII.
7. Закон України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" від 01.07.2004 № 1952-IV.
8. Закон України "Про банки і банківську діяльність" від 07.12.2000 № 2121-III.
9. Закон України "Про виконавче провадження" від 21.04.1999 № 606-XIV.
10. Закон України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" від 12.07.2001 № 2664-III.
11. Закон України "Про Національний банк України" від 20.05.1999 № 679-XIV.
12. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV.
13. Закон України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" від 05.07.2012 № 5076-VI.
14. Кодекс адміністративного судочинства від 06.07.2005 № 2747-IV.
15. Закон України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" від 01.06.2000 № 1775-III.
16. Кодекс України про адміністративні правопорушення, від 07.12.1984 № 8073-X.
17. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 № 996-XIV.
18. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III.
19. Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" від 14.05.1992 № 2343-XII.
20. Закон України "Про громадські об'єднання" від 22.03.2012 № 4572-VI.
21. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI.

Олександр КОЗКА